

BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC TOÁN 9

ÔN TẬP TỔNG HỢP

Tài liệu lớp zoom 9.2 - 18h - 21h15 - Tối chủ nhật - 23/26 Nguyễn Hồng

Họ và tên: .....Ngày học: .....

Câu 1. Cho tam giác đều ABC, trực tâm H, cạnh a

- Tâm đường tròn ngoại tiếp tam giác ABC là điểm nào?
- Tính bán kính của đường tròn đó theo a
- Gọi K là điểm đối xứng với H qua BC. Xác định vị trí tương đối của điểm K và đường tròn đó.

Câu 2. Cho tam giác cân ABC ($AB = AC$). Gọi E là trung điểm của BC; BD là đường cao của tam giác ABC (D thuộc AC). Gọi giao điểm của AE với BD là H.

- Chứng minh rằng 4 điểm A; D; E; B cùng thuộc một đường tròn tâm O
- Xác định tâm I của đường tròn đi qua ba điểm H; D; C
- Chứng minh rằng đường tròn tâm O và đường tròn tâm I có hai điểm chung.

Câu 3. Cho tam giác ABC cân tại A ($\angle A < 90^\circ$), đường cao BD. Đường tròn đường kính AC cắt AB tại E (E khác A). Chứng minh rằng BEDC là hình thang cân

Câu 4. Cho đường tròn (O; R). Gọi AB, CD là hai đường kính có vị trí thay đổi.

- Tứ giác ACBD là hình gì? Vì sao?
- Tính diện tích lớn nhất của tứ giác ACBD theo R.

Câu 5. Cho tam giác ABC nhọn có ba đỉnh nằm trên đường tròn (O). Các đường cao AD; BE; CF cắt nhau tại H. Chứng minh rằng:

- Bốn điểm C; E; H; D thuộc một đường tròn
- Bốn điểm B; C; E; F cùng nằm trên một đường tròn
- $AE.AC = AH.AD$; $AD.BC = BE.AC$.

Câu 6. Cho đường tròn (O; R) đường kính AB. Gọi M, N lần lượt là trung điểm của OA, OB. Qua M, N lần lượt vẽ các dây CD và IJ song song với nhau (C và I cùng nằm trên một nửa đường tròn đường kính AB).

- Chứng minh tứ giác CDIJ là hình chữ nhật.
- Giả sử CD và IJ cùng tạo với AB một góc nhọn 30° . Tính diện tích hình chữ nhật CDIJ.

Câu 7. Cho tam giác ABC có trực tâm H. Lấy điểm M, N thuộc tia BC sao cho $MN = BC$ và M nằm giữa B, C. Gọi D, E lần lượt là hình chiếu vuông góc của M, N lên AC, AB. Chứng minh các điểm A, D, E, H cùng thuộc một đường tròn.

Câu 8. Cho tam giác ABC vuông tại A, AH là đường cao. HE; HF lần lượt là các đường cao của tam giác AHB và tam giác AHC. Chứng minh $BC^2 = 3AH^2 + BE^2 + CF^2$.

Câu 9. Cho đường tròn $(O ; R)$ và một điểm A cố định trên đường tròn, B là một điểm di động trên đường tròn. Gọi M là một điểm trên AB sao cho $AM = \frac{2}{3} AB$. Chứng minh rằng khi B di động trên đường tròn (O) thì M di động trên một đường tròn cố định.

Câu 10. Cho $(O;25\text{cm})$, dây $AB = 40\text{cm}$. Vẽ dây CD song song với AB và có khoảng cách đến AB bằng 22cm . Tính độ dài dây CD

Câu 11. Cho tam giác nhọn ABC nội tiếp (O) . M là điểm bất kỳ thuộc cung BC không chứa A . Gọi D, E lần lượt là điểm đối xứng với M qua AB, AC . Tìm vị trí của M để DE có độ dài lớn nhất.

Câu 12. Cho nửa đường tròn tâm O , đường kính AD . Trên nửa đường tròn lấy 2 điểm B và C . Biết $AB = BC = 2\sqrt{5}\text{ cm}$, $CD = 6\text{cm}$. Tính bán kính đường tròn.

Câu 13. Gọi I và K lần lượt là các điểm nằm trên cạnh AB, AD của hình vuông $ABCD$ sao cho $AI = AK$. Đường thẳng kẻ qua A vuông góc với DI ở P , cắt BC ở Q . Chứng minh 5 điểm C, D, K, P, Q cùng thuộc một đường tròn.

Giáo viên: Trần Tuấn Việt

BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC TOÁN 9
HÀM SỐ, HÀM SỐ BẬC NHẤT VÀ ĐỒ THỊ

Tài liệu lớp zoom 9.2 - 18h - 21h15 - Tối chủ nhật - 23/26 Nguyễn Hồng

Họ và tên: .....Ngày học: .....

A. Lí thuyết

1. Hàm số

• Khái niệm hàm số: Nếu đại lượng y phụ thuộc vào đại lượng thay đổi x sao cho **mỗi giá trị của x ta luôn xác định được chỉ một giá trị tương ứng của y** thì y được gọi là hàm số của x .

(x : biến số).

+ Hàm số có thể được cho bằng bảng hoặc công thức.

Cho bảng bảng:

x	1	2	$\frac{1}{3}$	0	3
y	3	6	1	0	9

Cho bằng công thức:

VD: Hàm số $y = 3x$; $y = 4x + 2$; $y = \frac{4}{x}$.

+ Khi y là hàm số của x , ta có thể viết $y = f(x)$.

+ Giá trị của hàm số $y = f(x)$ tại x_0 kí hiệu $f(x_0)$:

VD: Hàm số $y = f(x) = 4x + 2$.

Ta có $f(0) = 4.0 + 2 = 2$; $f(1) = 4.1 + 2 = 6$

2. Hàm số đồng biến- hàm số nghịch biến.

• Hàm số đồng biến, nghịch biến:

+ Hàm số đồng biến: Hàm số $f(x)$ đồng biến trên tập hợp xác định, (kí hiệu TXĐ: D) nếu

$$\forall x_1, x_2 \in D \text{ thì } f(x_1) < f(x_2)$$

+ Hàm số nghịch biến: Hàm số $f(x)$ đồng biến trên tập hợp xác định D nếu

$$\forall x_1, x_2 \in D \text{ thì } f(x_1) < f(x_2)$$

Ví dụ 1: Xét tính đồng biến, nghịch biến của các hàm số

a) $y = 4x + 1$

b) $y = -4x + 1$

c) $y = 3x^3$

d) $y = -3x^3 + 5$

3. Đồ thị của hàm số bậc nhất.

- Tập hợp các điểm biểu diễn các cặp tương ứng $(x, f(x))$ trên mặt phẳng tọa độ Oxy được gọi là đồ thị hàm số.
- Đồ thị hàm số bậc nhất: Hàm số bậc nhất có dạng $y = ax + b (a \neq 0)$.

+ **Tính đồng biến, nghịch biến của hàm số** $y = ax + b (a \neq 0)$

$$TXĐ: \forall x \in \mathbb{R}, D = \mathbb{R}.$$

$$\text{Lấy } x_1, x_2 \in D \mid x_1 < x_2$$

Xét hiệu $f(x_1) - f(x_2) = a(x_1 - x_2)$, do $x_1 - x_2 < 0$ nên

$$\text{Nếu } a > 0 \Rightarrow f(x_1) - f(x_2) = a(x_1 - x_2) < 0 \text{ hàm số đồng biến.}$$

$$\text{Nếu } a < 0 \Rightarrow f(x_1) - f(x_2) = a(x_1 - x_2) > 0 \text{ hàm số nghịch biến.}$$

• Vẽ đồ thị hàm số:

a) Đồ thị hàm số $y = f(x) = ax, (a \neq 0)$: Là đường thẳng

Đi qua 2 điểm $O(0;0)$ và $M(x_M, ax_M)$.

Ví dụ 2: Vẽ đồ thị hàm số $y = 4x$: Đi qua $O(0;0)$ và $M(1;4)$

b) Đồ thị hàm số $y = f(x) = ax + b, (a \neq 0)$: Là đường thẳng

Phương pháp vẽ:

Cho $x = x_1 \Rightarrow y_1 = f(x_1) = ax_1 + b$. Đồ thị qua $A(x_1; y_1)$:

Cho $x = x_2 \Rightarrow y_2 = f(x_2) = ax_2 + b$. Đồ thị qua $B(x_2; y_2)$. Nối AB kéo dài ta có đồ thị.

Chú ý: Tốt nhất ta chọn các giá trị x nguyên để y nguyên và $|x|; |y|$ nhỏ. Thông thường ta chọn

$A(0; b)$ và $B\left(\frac{-b}{a}; 0\right)$ nếu $\frac{-b}{a}$ nguyên và có $\left|\frac{-b}{a}\right|$ nhỏ.

Ví dụ 3: Vẽ đồ thị hàm số $y = 2x + 1$: Đi qua $A(0;1)$ và $B(1;3)$, nối lại ta có đồ thị.

Ví dụ 4: Vẽ đồ thị hàm số $y = -2x + 10$: Đi qua $A(3;4)$ và $B(4;2)$, nối lại ta có đồ thị.

B. Bài tập

1. Dạng 1: Xác định hàm số, tính đồng biến nghịch biến, xác định hàm bậc nhất.

Câu 1. Trong các bảng sau ghi các giá trị tương ứng của x và y . Bảng nào xác định y là hàm số của x ?

Vì sao?

a)

x	1	2	3	6	9	11
y	2	4	6	1	-2	3

b)

x	-1	2	3	2	8	11
y	2	4	6	1	-2	3

Câu 2. Cho hàm số $y = f(x) = \frac{4}{5}x$. Tính $f(-5)$; $f(2)$; $f(10)$; $f\left(\frac{1}{2}\right)$; $f(a)$; $f(a-1)$

Câu 3. Cho hàm số $y = f(x) = \frac{1}{3}x - 2021$ với $x \in \mathbb{R}$. Chứng minh rằng hàm số đồng biến trên $\mathbb{R}$.

Câu 4. Trong các hàm số sau, hàm số nào là hàm số bậc nhất? Hãy xác định các hệ số a, b của chúng và xét xem hàm số bậc nhất nào đồng biến, nghịch biến?

- a) $y = 1 - \sqrt{5}x$;   b) $y = 2021x$;   c) $y = \sqrt{2}(x-1) + x$;
d) $y = \sqrt{2}(3x+2) - 3\sqrt{2}x + 1$;   e) $y = x^3$.

Câu 5. Cho hàm số bậc nhất: $y = (m+2)x - 1$ ($m \neq -2$). Tìm các giá trị của m để hàm số

- a) Đồng biến;   b) Nghịch biến.

Câu 6. Với giá trị nào của m thì các hàm số sau là hàm số bậc nhất?

- a) $y = \sqrt{1-m}(x+1)$;   b) $y = (m-1)x + \sqrt{m}$;   c) $y = \frac{m-2}{m+1}x - 1$.

Câu 7. Với giá trị nào của m thì hàm số bậc nhất $y = (m-2)x + \sqrt{m-1}$ nghịch biến trên $\mathbb{R}$?

Câu 8. Một thửa ruộng hình chữ nhật có chiều dài $40m$ và chiều rộng $30m$. Người ta bót mỗi chiều đi $x(m)$ được thửa ruộng hình chữ nhật mới có chu vi $y(m)$. Hãy lập công thức tính y theo x .

2. Dạng 2: Tìm hệ số biết đồ thị hàm bậc nhất đi qua 1 điểm, xác định điểm thuộc hay không thuộc đồ thị hàm số.

Câu 9. Kiểm tra đồ thị hàm số $y = 3x - 1$ đi qua những điểm nào sau đây

- a) $A(1;2)$ b) $B(0;1)$ c) $C(1;-2)$ d) $O(0;0)$

Câu 10. Cho hàm số bậc nhất $y = (a+2)x - 1$. Tìm hệ số a , biết rằng đồ thị hàm số đi qua điểm $A(1;2)$

Câu 11. Cho hàm số bậc nhất $y = (a+1)x + b + 1$ Tìm hệ số a, b biết rằng đồ thị hàm số đi qua điểm $A(1;2); B(-1;1)$